

فرار دیپلمات‌ها از کی‌یف

همه آماده حمله روسیه به اوکراین شده‌اند

صفحه ۱۱

سر مقاله

منصور فرزایی

رئیس فرهنگستان زبان فارسی در مراسم قدردانی از تلاش‌های علمی برگزیدگان جشنواره خوارزمی و برگزیدگان علمی، برخی نکته‌های پندآموز را خطاب به آنان گفت و زمینه نقدوتحلیل این بیان را فراهم ساخت. آنچه گفت و به‌حق گفت:
پرهیز از عوارض سوسه‌های دشمن جهت مهاجرت از کشور بود، اینکه پرورده این آب و خاک در ایران بماند، بسازد و کاستی‌ها را جبران کند و چراغ و هویت خود را در مام وطن روشن بدارد.

در حاشیه این خطاب بجسا و عقلانی و وطن مدارانه، بیان دو نکته ضرور به‌نظر می‌رسد:
اول این که دشمن کیست و چه قابلیت‌هایی دارد و چه امکاناتی، که می‌تواند نخبیگان ما را جذب بی‌بازگشت بکند اما ما نتوانسته‌ایم مقابله به مثل کنیم و آنچه آمده‌اند، مهمانان ناخوانده‌اند که رقیی بالای سه میلیون دارند که غصه آن‌ها هم بر دل ماست.
درحالی‌که در عصر ساسانی، بزرگ‌ترین دانشوران آن زمان دنیا جهت تدریس به دانشگاه گندی شاهپور آمدند و حتی در عصر هخامنشیان از نامی‌ترین پزشک باستان «بقراط» یونانی جهت کار و زندگی به ایران دعوت شد که البته نخواست چراغ زندگی‌اش جز در وطنش روشن باشد.

«دشمن داری» و «دشمن داری» و «دشمن پنداری» است. واقعیت آن است که کشورهایی با موقعیت ممتاز جغرافیایی و منابع غنی، همیشه

دشمن داری و دشمن پنداری

مورد تهاجم غارتگران بوده‌اند که در صورت ضعف حکومت مرکزی و مردمی نبودن آن‌ها، مطامع خود را پیش بردند. کم‌اینکه فاصله برخورداری‌ها بین غنی و فقیر و نظام طبقاتی ساسانی، کار به‌جایی رسید که مردم ایران با شنیدن ندای برابری و عدالت و قسط رسالت محمدی، دروازه‌ها را به روی عرب‌ها باز کردند و شد آنچه شد و سپاه جرار مغول را هم چنددستگی و خویشاوند گماری و زبونی و بی‌بلاقتی سلطان‌محمد خوارزمشاه به ایران آورد با فرماندهان و درباریان که نه توان خود را می‌شناختند و نه وسع مغول را! و در قرون جدید اگر روسیه تزاری یک‌به‌یک ایالات و ولایات ما را گرفت تا به آب‌های گرم برسند، به‌سبب آن بود که حاجی میرزا آغاسی و میرزا آقاخان نوری را بر قائم‌مقام فراهانی و امیرکبیر ترجیح دادیم و نخبه‌کشی و طرد قابلیت‌ها تدبیر کشورداری ما شد!

اما مصیبت‌بارتر از دشمن‌داری که بحث مفصل و مستوفایی را می‌طلبد، دشمن پنداری است؛ این که مدام، قصور و تقصیر و بی‌برنامگی و خود بزرگ پنداری را بر گردن دشمن بیندازیم و حاضر نباشیم که ذره‌ای از ندانم‌کاری‌های خود را برعهده بگیریم و واقعیت‌ها را انکار نکنیم.

درحالی‌که از نگاه این نخبیگان علمی و جوانی نام و البته خواهان زندگی متعارف و حداقل‌ها می‌توان دریافت که با زبان بی‌زبانی می‌پرسند که چرا این توصیه‌ها را به آفازاده‌های کشور نمی‌کنید که قابلیت کشور را قبول ندارند و با دست‌های پسر و جیب‌های انباشته از دلارهای نفتی، وطن را وانهاده‌اند و در کشورهای بی‌متوطن‌اند که نه هیچ صدای سرگ بر آمریکا… ووالدین کجاست؟

مراقب روس‌ها باشیم

وین را به پرورنده اوکراین گره زد و تا حل نشدن این پرورنده حاضر نیست تکلیف‌احیای برجام مشخص شود. بهرحال شاید تا چند روز دیگر بهتر بتوان هدف روس‌ها از این اظهار نظر، شاذ را متوجه شد اما بنده بعد از اظهارات ناگهانی لاوروف خیلی سریع گفته‌های وزیر خارجه دولت روحانی، محمد جواد ظریف در ذهنم تکرار و تداغی شد. آنجا که او اذعان می‌کرد در روزهای پایانی مذاکرات برجام در دولت یازدهم، روس‌ها به نوعی از موافق به مخالف تبدیل شده بودند و حتی در عکس یس‌ادگاری و پایانی مذاکرات نیز حضور نداشتند. یعنی در حالی‌که جان کری وزیرخارجه وقت آمریکا با پای شکسته در عکس یادگاری حضور یافته بود لاوروف حاضر نشد مقابل دوربین‌ها بیاید. آن زمان این موضوع آنچنان در رسانه‌ها دیده نشد تا روزی که محمد جواد ظریف شرح داد چرا مسکو از توافق هسته‌ای تاراحت بود.

بهمرحال باز هم دور از ذهن نیست حالا که دیدگاه‌های طرفین مذاکره به یکدیگر نزدیک شده و هر آن امکان رسیدن به توافقی جامع وجود دارد روس‌ها در حال کارشکنی هستند. فراموش نباید کنید که از قبل تحریم‌های ایران و گیر کردن پرونده هسته‌ای مسکو فرصت‌های زیادی را به دست آورده و امتیازهای بسیاری از قبل کارت تهران دشت کرده است.
تیم مذاکره‌کننده ایران صرف‌نظر از اینکه روس‌ها و طرف‌های دیگر چه در سسر می‌پروراند بایستی منافع ملت الویت شان باشد.یعنی اگر کارشکنی نیز از طرف مذاکره کننده‌های روسی رخ داد نباید وزارت خارجه دچار رودریاستی دیپلماتیک شود.شرایط فعلی کشور به نحوی است همانطور که آمریکا و اروپا به احیای برجام نیاز دارند ایران نیز توسط آن به دنبال باز شدن برخی گره‌های اقتصادی‌اش است. هرچند دولت اصرار دارد این مهم را رد کند ولی واقعیت مثل روز روشن در برابر ماست و نمی‌توان آن را انکار نمود. فلذا مراقبت از کارشکنی‌ها حتی اگر از جانب روس‌ها باشد مهم است.

کمیسیون تلفیق چه تغییراتی در لایحه بودجه ۱۴۰۰ انجام داد؟

از «حذف افزایش یارانه»

تا «افزایش مالیات‌های عمومی»!

صفحه ۲

بازگشت دوباره لایحه رتبه‌بندی معلمان از شورای نگهبان به مجلس

سد «بار مالی» همچنان در مقابل رتبه‌بندی فرهنگیان

صفحه ۲

دییر کل حزب مردم سالاری:

جناب قاضی القضات برای احیای اعتماد عمومی به پرونده املاک نجومی رسیدگی نماید

صفحه ۲

رایزنی‌های دو جانبه و چند جانبه برای احیای برجام ادامه دارد

چانه‌زنی نمایندگان آمریکا و روسیه در وین

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و نگرانی‌های ایران با آغاز مذاکرات بازگشت به برجام، تکرار بدهی‌های و اجرای نامطلوب تعهدات از سوی طرف‌های اروپایی و آمریکا بود اما به نظر می‌آید مذاکره‌کنندگان برای عبور از این مساله به الگو و نقشه‌ای مورد قبول دست یافته‌اند. به گزارش ایسنا، نشست‌های مختلف مذاکراتی در سطوح روسای هیات‌ها و کارشناسان با توجه به موضوعات مورد بحث به موازات هم همچنان در وین در حال برگزاری است. در روزهای گذشته جلسه کارگروه اقدامات هسته‌ای و رفع تحریم‌ها و ترتیبات اجرایی با حضور کارشناسان جمهوری اسلامی ایران وگروه ۴+۱ برگزار شده است. با بازگشت هیات‌ها در هفته گذشته به وین و از سرگیری مذاکرات پس از یک هفته تنفس، طرف‌های غربی بیشتر از گذشته برآی…

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و نگرانی‌های ایران با آغاز مذاکرات بازگشت به برجام، تکرار بدهی‌های و اجرای نامطلوب تعهدات از سوی طرف‌های اروپایی و آمریکا بود اما به نظر می‌آید مذاکره‌کنندگان برای عبور از این مساله به الگو و نقشه‌ای مورد قبول دست یافته‌اند. به گزارش ایسنا، نشست‌های مختلف مذاکراتی در سطوح روسای هیات‌ها و کارشناسان با توجه به موضوعات مورد بحث به موازات هم همچنان در وین در حال برگزاری است. در روزهای گذشته جلسه کارگروه اقدامات هسته‌ای و رفع تحریم‌ها و ترتیبات اجرایی با حضور کارشناسان جمهوری اسلامی ایران وگروه ۴+۱ برگزار شده است. با بازگشت هیات‌ها در هفته گذشته به وین و از سرگیری مذاکرات پس از یک هفته تنفس، طرف‌های غربی بیشتر از گذشته برآی…

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و نگرانی‌های ایران با آغاز مذاکرات بازگشت به برجام، تکرار بدهی‌های و اجرای نامطلوب تعهدات از سوی طرف‌های اروپایی و آمریکا بود اما به نظر می‌آید مذاکره‌کنندگان برای عبور از این مساله به الگو و نقشه‌ای مورد قبول دست یافته‌اند. به گزارش ایسنا، نشست‌های مختلف مذاکراتی در سطوح روسای هیات‌ها و کارشناسان با توجه به موضوعات مورد بحث به موازات هم همچنان در وین در حال برگزاری است. در روزهای گذشته جلسه کارگروه اقدامات هسته‌ای و رفع تحریم‌ها و ترتیبات اجرایی با حضور کارشناسان جمهوری اسلامی ایران وگروه ۴+۱ برگزار شده است. با بازگشت هیات‌ها در هفته گذشته به وین و از سرگیری مذاکرات پس از یک هفته تنفس، طرف‌های غربی بیشتر از گذشته برآی…

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و نگرانی‌های ایران با آغاز مذاکرات بازگشت به برجام، تکرار بدهی‌های و اجرای نامطلوب تعهدات از سوی طرف‌های اروپایی و آمریکا بود اما به نظر می‌آید مذاکره‌کنندگان برای عبور از این مساله به الگو و نقشه‌ای مورد قبول دست یافته‌اند. به گزارش ایسنا، نشست‌های مختلف مذاکراتی در سطوح روسای هیات‌ها و کارشناسان با توجه به موضوعات مورد بحث به موازات هم همچنان در وین در حال برگزاری است. در روزهای گذشته جلسه کارگروه اقدامات هسته‌ای و رفع تحریم‌ها و ترتیبات اجرایی با حضور کارشناسان جمهوری اسلامی ایران وگروه ۴+۱ برگزار شده است. با بازگشت هیات‌ها در هفته گذشته به وین و از سرگیری مذاکرات پس از یک هفته تنفس، طرف‌های غربی بیشتر از گذشته برآی…

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و نگرانی‌های ایران با آغاز مذاکرات بازگشت به برجام، تکرار بدهی‌های و اجرای نامطلوب تعهدات از سوی طرف‌های اروپایی و آمریکا بود اما به نظر می‌آید مذاکره‌کنندگان برای عبور از این مساله به الگو و نقشه‌ای مورد قبول دست یافته‌اند. به گزارش ایسنا، نشست‌های مختلف مذاکراتی در سطوح روسای هیات‌ها و کارشناسان با توجه به موضوعات مورد بحث به موازات هم همچنان در وین در حال برگزاری است. در روزهای گذشته جلسه کارگروه اقدامات هسته‌ای و رفع تحریم‌ها و ترتیبات اجرایی با حضور کارشناسان جمهوری اسلامی ایران وگروه ۴+۱ برگزار شده است. با بازگشت هیات‌ها در هفته گذشته به وین و از سرگیری مذاکرات پس از یک هفته تنفس، طرف‌های غربی بیشتر از گذشته برآی…

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و نگرانی‌های ایران با آغاز مذاکرات بازگشت به برجام، تکرار بدهی‌های و اجرای نامطلوب تعهدات از سوی طرف‌های اروپایی و آمریکا بود اما به نظر می‌آید مذاکره‌کنندگان برای عبور از این مساله به الگو و نقشه‌ای مورد قبول دست یافته‌اند. به گزارش ایسنا، نشست‌های مختلف مذاکراتی در سطوح روسای هیات‌ها و کارشناسان با توجه به موضوعات مورد بحث به موازات هم همچنان در وین در حال برگزاری است. در روزهای گذشته جلسه کارگروه اقدامات هسته‌ای و رفع تحریم‌ها و ترتیبات اجرایی با حضور کارشناسان جمهوری اسلامی ایران وگروه ۴+۱ برگزار شده است. با بازگشت هیات‌ها در هفته گذشته به وین و از سرگیری مذاکرات پس از یک هفته تنفس، طرف‌های غربی بیشتر از گذشته برآی…

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و نگرانی‌های ایران با آغاز مذاکرات بازگشت به برجام، تکرار بدهی‌های و اجرای نامطلوب تعهدات از سوی طرف‌های اروپایی و آمریکا بود اما به نظر می‌آید مذاکره‌کنندگان برای عبور از این مساله به الگو و نقشه‌ای مورد قبول دست یافته‌اند. به گزارش ایسنا، نشست‌های مختلف مذاکراتی در سطوح روسای هیات‌ها و کارشناسان با توجه به موضوعات مورد بحث به موازات هم همچنان در وین در حال برگزاری است. در روزهای گذشته جلسه کارگروه اقدامات هسته‌ای و رفع تحریم‌ها و ترتیبات اجرایی با حضور کارشناسان جمهوری اسلامی ایران وگروه ۴+۱ برگزار شده است. با بازگشت هیات‌ها در هفته گذشته به وین و از سرگیری مذاکرات پس از یک هفته تنفس، طرف‌های غربی بیشتر از گذشته برآی…

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و نگرانی‌های ایران با آغاز مذاکرات بازگشت به برجام، تکرار بدهی‌های و اجرای نامطلوب تعهدات از سوی طرف‌های اروپایی و آمریکا بود اما به نظر می‌آید مذاکره‌کنندگان برای عبور از این مساله به الگو و نقشه‌ای مورد قبول دست یافته‌اند. به گزارش ایسنا، نشست‌های مختلف مذاکراتی در سطوح روسای هیات‌ها و کارشناسان با توجه به موضوعات مورد بحث به موازات هم همچنان در وین در حال برگزاری است. در روزهای گذشته جلسه کارگروه اقدامات هسته‌ای و رفع تحریم‌ها و ترتیبات اجرایی با حضور کارشناسان جمهوری اسلامی ایران وگروه ۴+۱ برگزار شده است. با بازگشت هیات‌ها در هفته گذشته به وین و از سرگیری مذاکرات پس از یک هفته تنفس، طرف‌های غربی بیشتر از گذشته برآی…

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و نگرانی‌های ایران با آغاز مذاکرات بازگشت به برجام، تکرار بدهی‌های و اجرای نامطلوب تعهدات از سوی طرف‌های اروپایی و آمریکا بود اما به نظر می‌آید مذاکره‌کنندگان برای عبور از این مساله به الگو و نقشه‌ای مورد قبول دست یافته‌اند. به گزارش ایسنا، نشست‌های مختلف مذاکراتی در سطوح روسای هیات‌ها و کارشناسان با توجه به موضوعات مورد بحث به موازات هم همچنان در وین در حال برگزاری است. در روزهای گذشته جلسه کارگروه اقدامات هسته‌ای و رفع تحریم‌ها و ترتیبات اجرایی با حضور کارشناسان جمهوری اسلامی ایران وگروه ۴+۱ برگزار شده است. با بازگشت هیات‌ها در هفته گذشته به وین و از سرگیری مذاکرات پس از یک هفته تنفس، طرف‌های غربی بیشتر از گذشته برآی…

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و نگرانی‌های ایران با آغاز مذاکرات بازگشت به برجام، تکرار بدهی‌های و اجرای نامطلوب تعهدات از سوی طرف‌های اروپایی و آمریکا بود اما به نظر می‌آید مذاکره‌کنندگان برای عبور از این مساله به الگو و نقشه‌ای مورد قبول دست یافته‌اند. به گزارش ایسنا، نشست‌های مختلف مذاکراتی در سطوح روسای هیات‌ها و کارشناسان با توجه به موضوعات مورد بحث به موازات هم همچنان در وین در حال برگزاری است. در روزهای گذشته جلسه کارگروه اقدامات هسته‌ای و رفع تحریم‌ها و ترتیبات اجرایی با حضور کارشناسان جمهوری اسلامی ایران وگروه ۴+۱ برگزار شده است. با بازگشت هیات‌ها در هفته گذشته به وین و از سرگیری مذاکرات پس از یک هفته تنفس، طرف‌های غربی بیشتر از گذشته برآی…

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و نگرانی‌های ایران با آغاز مذاکرات بازگشت به برجام، تکرار بدهی‌های و اجرای نامطلوب تعهدات از سوی طرف‌های اروپایی و آمریکا بود اما به نظر می‌آید مذاکره‌کنندگان برای عبور از این مساله به الگو و نقشه‌ای مورد قبول دست یافته‌اند. به گزارش ایسنا، نشست‌های مختلف مذاکراتی در سطوح روسای هیات‌ها و کارشناسان با توجه به موضوعات مورد بحث به موازات هم همچنان در وین در حال برگزاری است. در روزهای گذشته جلسه کارگروه اقدامات هسته‌ای و رفع تحریم‌ها و ترتیبات اجرایی با حضور کارشناسان جمهوری اسلامی ایران وگروه ۴+۱ برگزار شده است. با بازگشت هیات‌ها در هفته گذشته به وین و از سرگیری مذاکرات پس از یک هفته تنفس، طرف‌های غربی بیشتر از گذشته برآی…

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و نگرانی‌های ایران با آغاز مذاکرات بازگشت به برجام، تکرار بدهی‌های و اجرای نامطلوب تعهدات از سوی طرف‌های اروپایی و آمریکا بود اما به نظر می‌آید مذاکره‌کنندگان برای عبور از این مساله به الگو و نقشه‌ای مورد قبول دست یافته‌اند. به گزارش ایسنا، نشست‌های مختلف مذاکراتی در سطوح روسای هیات‌ها و کارشناسان با توجه به موضوعات مورد بحث به موازات هم همچنان در وین در حال برگزاری است. در روزهای گذشته جلسه کارگروه اقدامات هسته‌ای و رفع تحریم‌ها و ترتیبات اجرایی با حضور کارشناسان جمهوری اسلامی ایران وگروه ۴+۱ برگزار شده است. با بازگشت هیات‌ها در هفته گذشته به وین و از سرگیری مذاکرات پس از یک هفته تنفس، طرف‌های غربی بیشتر از گذشته برآی…

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و نگرانی‌های ایران با آغاز مذاکرات بازگشت به برجام، تکرار بدهی‌های و اجرای نامطلوب تعهدات از سوی طرف‌های اروپایی و آمریکا بود اما به نظر می‌آید مذاکره‌کنندگان برای عبور از این مساله به الگو و نقشه‌ای مورد قبول دست یافته‌اند. به گزارش ایسنا، نشست‌های مختلف مذاکراتی در سطوح روسای هیات‌ها و کارشناسان با توجه به موضوعات مورد بحث به موازات هم همچنان در وین در حال برگزاری است. در روزهای گذشته جلسه کارگروه اقدامات هسته‌ای و رفع تحریم‌ها و ترتیبات اجرایی با حضور کارشناسان جمهوری اسلامی ایران وگروه ۴+۱ برگزار شده است. با بازگشت هیات‌ها در هفته گذشته به وین و از سرگیری مذاکرات پس از یک هفته تنفس، طرف‌های غربی بیشتر از گذشته برآی…

یادداشت

مصطفی محقق داماد۴

در تاریخ ۱۸خرداد ۱۳۹۹ نگارنده این سـطـور یادداشتی تحت عنوان «دریغا اخلاق؛ دریغا فرهنگ ایرانی» به مناسبت جنایت هولناک قتل دختری توسط پدرش در تالش در جریده شریفه اطلاعات تقدیم خوانندگان کردم.
در آن یادداشت به عرض خوانندگان رسانده بودم که مادام که ریشه‌های این بداخلاقی‌ها مورد بررسی قرار نگیرد و برای علاج آن به نحو صحیح اندیشه نشود، نظیر این حوادث شوم تکرار خواهد شد که این روزها شاهد پدیده‌های بسیار هولناک بودیم. زنی جوان، حسب گزارش از منزل فرار کرده و به خارج از کشور رفته، پدر و سایر بستگان صرفاً برای کشتن او طراح می‌کنند و با تمهید مقدمات او را به وطن برمی‌گردانند و سسرانجام به دست موشرش سرش بریده می‌شود. ششور سر او را در دست می‌گیرند و به میان بازار می‌گرداند و بدین وسیله اظهار افتخار، غیرت و ناموس پرستی و دینداری می‌کند!

در این حادثه تلخ و هولناک چند نکته قابل توجه وجود دارد:

در مجموع، این داستان، اعمال سرزده از افراد، تقصیر از تکلیی مقوله، حرکات بستگان، قتل فجیع قاتل، در دست گرفتن سر و راه افتادن میان مردم، تشویق مردم و لاف‌لان تایید با سکوت و تماشاچیان همه و همه بدون شک نشان دهنده سقوط و انحطاط اخلاق انسانی در جامعه ماست، و شرمگین این سقوط و انحطاط در درجه نخستین عموم مریبان اخلاقی جامعه می‌باشند، آموزش و پرورش، مساجد، تکایا و بالاخره خطیبان، گویندگان، آریاب قلم، جراید، رسانه ملی با داشتن کانهایی متعدد و

و و…

آنچه به صاحب این قلم مربوط می‌شود طرح این سـئـال است که آیا یکی از علل و ریشه‌های این بداخلاقی‌ها، کج اندیشی دینی و چهل همراه با لعاب تقدس نمی‌باشد؟ بی‌گمان پاسخ مثبت است. گواه بر این ادعا آن است که در این روزها به جای آنکه وجدان ملی جریجه‌دار گردد و فریاد سردهد، نه گوشه و کنار شنیده می‌شود که برخی با چهره حق به جانب می‌گویند مجازات آن خانم مقتوله همین بوده است!! این گونه برخورد با ذهنیتی که برای آنان ساخته شده که در سطور آتی خواهیم گفت، کاملاً قابل پیش بینی و انتظار است.

مسئله از ابعاد مختلف قابل بررسی است، از قبیل بعد جامعه شناسی، علل و ریشه‌های نهادینه شدن خشونت علیه زنان، وضعیت حقوق خانواده عموماً و در جوامع قبیله‌ای خصوصاً و بسبب‌ایست مسائل دیگر ولی نگارنده این سـطـور برآن است که در در این یادداشت کوتاه تنها در زمینه آشنائی و تخصص خوش‌بنگارد و مابقی را به دیگران وانهد.

اینجانب بر این نظرم که یکی از علل رواج بی‌اخلاقی وضعیت بد قانونگذاری در کشور است که در سطور آتی به اجمال بیان می‌گردد:

اینجانب نخست فقط چند ماده قانون مجازات

برای فاجعه قتل دختر اهوازی دریغا اخلاق، دریغا اجتهاد!

اسلامی‌ایران را که برگرفته از فقه اسلامی است به نظر مبارکتان می‌رساند و سپس آثار فرهنگی و اجتماعی اینگونه قوانین را بحث خواهیم کرد:
الف- در ماده ۲۰۳ قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲ بیان شده است که هرگاه مرتکب مدعی باشد که مجنی‌علیه «مه‌ورالدم» است یا او یا چنین مرتکب جنایت بر او شده است، این ادعا باید توسط پدرش در تالش در جریده شریفه اطلاعات تقدیم خوانندگان کردم.
در آن یادداشت به عرض خوانندگان رسانده بودم که مادام که ریشه‌های این بداخلاقی‌ها مورد بررسی قرار نگیرد و برای علاج آن به نحو صحیح اندیشه نشود، نظیر این حوادث شوم تکرار خواهد شد که این روزها شاهد پدیده‌های بسیار هولناک بودیم. زنی جوان، حسب گزارش از منزل فرار کرده و به خارج از کشور رفته، پدر و سایر بستگان صرفاً برای کشتن او طراح می‌کنند و با تمهید مقدمات او را به وطن برمی‌گردانند و سسرانجام به دست موشرش سرش بریده می‌شود. ششور سر او را در دست می‌گیرند و به میان بازار می‌گرداند و بدین وسیله اظهار افتخار، غیرت و ناموس پرستی و دینداری می‌کند!

در این حادثه تلخ و هولناک چند نکته قابل توجه وجود دارد:

در مجموع، این داستان، اعمال سرزده از افراد، تقصیر از تکلیی مقوله، حرکات بستگان، قتل فجیع قاتل، در دست گرفتن سر و راه افتادن میان مردم، تشویق مردم و لاف‌لان تایید با سکوت و تماشاچیان همه و همه بدون شک نشان دهنده سقوط و انحطاط اخلاق انسانی در جامعه ماست، و شرمگین این سقوط و انحطاط در درجه نخستین عموم مریبان اخلاقی جامعه می‌باشند، آموزش و پرورش، مساجد، تکایا و بالاخره خطیبان، گویندگان، آریاب قلم، جراید، رسانه ملی با داشتن کانهایی متعدد و

ب- بر اساس ماده ۶۳۰ هـمان قانون: «هرگاه مردی همسر خود را در حال زنا با مرد اجنبی مشاهده کند و علم به تمکین زن داشته باشد، می‌تواند در همان حال آنان را به قتل برساند.»

در اینکه این مواد از فقه اسلامی گرفته شده تردیدی نیست، ولی سئوال این است که بر فرض بودن سوابق این احکام در فقه با تبدیل آن به قانون و انشای آنها در قانون مملکتی برای اجرا، آیا به جای ترغیب به گذشت و خویشن‌داری، و توصیه به وجود این قوانین این اتهام را متوجه نظام حقوق اسلامی نمی‌سازد که نظام برای نظم و مصونیت جان و امنیت شهروندان اهمیتی قابل نیست و افراد عادی می‌توانند به صرف اعتقاد به مه‌ورالدم بودن شخصی، مبادرت به قتل او کنند؟ آیا نمی‌توان گفت که وجود اینگونه مقررات و در کنارش خطابه‌های تحریک آمیز و بی محتوا، موجب فروپاشی و انحطاط اخلاق و رخ دادن همین گونه جنایات هولناک می‌گردد؟

اینها نمونه‌ای بسود از قوانینی که پس از انقلاب اسلامی توسط افرادی که به یقین با خلوص و حسن نیت تهیه کرده و توسط نمایندگان محترم تصویب و شورای نگهبان هم با مطالعه حد اقل و یا حد اکثر تحریرالوسیله عدم مغایرت آن را با شرع اعلام و به عنوان قانون به رسمیت شناخته شده است. اما و

هزار اما …!

اولا آیا فقهبان صاحب منصب یعنی آنان که امروز سمت رسمی‌در مناصب کشور دارند و نظر آنان نقش مؤثر در زندگی مادی و معنوی ملت دارد نباید آگاه به ارزشهای زمان خویش و توالی مرتبه بر نظرات خویش باشند و با توجه به تعبیر بسیار پرمعنای به کار رفته در قانون اساسی جمهوری اسلامی‌ایران «اجتهاد مستمر» منابع فقه را باز خوانی نمایند و حکم حوادث واقعه را بیان فرمایند؟ راستی معنا و مفهوم جمله مقبوله عمرین حنظله که بسببی آن را نه مقبوله بلکه از مسلمات غیر قابل استیبار و اقوا دانسته و به استناد آن بر جان و مال اسانهای خود را مسلط می‌دانند چیست که چنین می‌گویند: «منم کان روی حدیثنا و نظر فی حلالنا و حرمانا و عرف احکامنا» معنای نظر و معرفت چیست؟ یا چنین معنای نظر و معرفت همان است که قرآن درباره آن دو واژه آورده «تدبر» و «استنباط». تدبر را درباره فهم قرآن و استنباط را در فهم حدیث در آیات زیر:
أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ لَمْ يَلْسَبُوا أَقْلَهُا (محمد/۲۴)

آیا در قرآن نمی‌اندیشند یا بر دل‌هایشان قفل‌هست؟(۲۴)

وَإِنَّا جَانِحُمْ أَمْرٌ مِّنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أُنَافِئًا بِهِ وَ لَوْ زِدْنَاهُ إِلَى الرَّسُولِ وَ إِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلَّمَهُ الْدِّينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَ لَوْ لَا فَضَّلَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ رَحْمَتُهُ لَآتَيْنَهُمُ السُّلْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا (نساء/۸۳)

و هنگامی که خبری از پیروزی یا شکست به آنها برسد، (بدون تحقیق)، آن را شایع می‌سازند؛ قدرت تشخیص کافی دارند- بازگردانند، از ریشه‌های مسائل آگاه خواهند شد، و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود، جز عده کمی، همگی از شیطان پیروی می‌کردید (و گمراه می شدید)، (۸۳).

جالب است توجه فرمایید که در آیه نخست افرادی که ظواهر قرآن را می‌نگرند و «تدبر» یعنی «زرف اندیشی» در آیات قرآن نمی‌کنند ملامت می‌فرمایند، و در آیه دوم کسانی را مورد نکوهش قرار می‌دهد که به هر خبر، حدیث و روایتی هرچند مربوط به امنیت اجتماعی باشد و موجب شایعه پراکنی و ایجاد خوف و ناآرامی‌در جامعه شود ترتیب اثر می‌دهند و عمل «استنباط» بر روی آنها انجام نمی‌دهند.

از کان اصلی اجتهاد همین دو عنصری است که در فوق اشاره شد، یعنی تدبر در قرآن و استنباط در اخبار و البته در کنار آنها اصل تعقل و تفکر که از اصول قرآنی است.

فقهی که می‌توان به گفتارش اعتنا کرد بنا بر حدیث منتسب به امام(ع) شخصی است که نظر و معرفت نبوی تدری و استنباط داشته باشد. چه می‌شد که فقهای عالی مقام بار دیگر خبری را که منبع فتاوی فحول شده و به قوانین لازم الاجرای کشور وارد گردیده مورد «استنباط» قرار می‌دادند و با یافشاری بر این فتاوی رسیده از قدا و در واقع تقلید از آنان پای نمی‌فرشدند که موجب اضاغه خوف و ناامنی اجتماعی گردد؟

ادامه در صفحه ۲